

"ריח של שקשוקה במגעים עם כיל"

האוצר: המחלוקת על קציר המלח יכולה להיפתר בקרוב מאוד

חדשות 15

ח"כ דב חנין:

"המו"מ החשאי בין כיל לאוצר - מדאיג"

בריון שערכה ועדת הכלכלה הוחלט לרחות ביום את ההכרעה על הצעות החוק לשיקום ים המלח • האוצר מתנגד להקמת קרן לפיתוח האזור מכספי תמלוגים: "הקמת הקרן - התערבות בשיקולי הממשלה"

מאת אורה קורן וצבי זרחיה

« ועדת הכלכלה המסיקה אתמול את הדיון בהצעות החוק להצלת בתי המלח בים המלח מהצפה ולהקמת קרן לשיקום ופיתוח האזור, שאותן הגיש ח"כ משה מטלון (ישראל ביתנו). הדיון הופסק בלחץ שר האוצר, יובל שטייניץ, שביקש לרחות את ההצבעה על הצעות החוק, עד לפקיעת האולטימטום שהעביר לכיל, היום בחצות. הוועדה תקיים ביום רביעי בבוקר דיון המשיך בנושא.

הנימוק של משרד האוצר הוא כי המגעים עם כיל צפויים להסתיים כפתרון בקרוב מאוד. במסגרת המשא ומתן עם הממשלה הסכימה כיל לממן 90% מקציר המלח, שעלותו לפי חישוביה 3.8 מיליארד שקל, ולהגדיל את התמלוגים למדינה ממכירתיה ל-10%. עם זאת, חילוקי דעות על נושאים אחרים מונעים חתימה על ההסכם.

"ריח של שקשוקה עולה מהמשא ומתן"

נציג האוצר, יובל רח, אמר כי המשרד מתנגד לאישור ההצעות בקריאה ראשונה, לנוכח המשא ומתן המתקיים. לדבריו, מטלון התחייב לקדם את החוק בתיאום עם המשרד אך לא עשה כן. מטלון השיב כי שוחח עם השר אתמול בערב והוא אכן ביקש להמתין, אולם הוא סבור שדווקא אישור ההצעה לקריאה ראשונה

תיתן בידי שר האוצר שוט כלפי החברות ותקדם את הנושא. דפונט תקשורת ותיירות באגף התקציבים באוצר, עופר מרגלית, התייחס לנושא הקרן ואמר: "כספי התמלוגים הם כספי הממשלה ולהקים קרן מהכספים האלה פירושו התערבות בשיקולי הממשלה בהקצאת משאביה", הסביר מרגלית. לטענתו, לשתי ההצעות עלות תקציבית גבוהה. סמנכ"ל תשתיות במפעלי ים

המלח, נועם גולרשטיין, אמר כי החברה מסכימה לממן את מרבית העלות. עם זאת הוא הוסיף כי "בזכות החברה יש מים באגן הדרומי ויש שם מלונות".

ח"כ דב חנין (חד"ש) אמר: "אני מודאג כי אני קורא על המשא ומתן החשאי בין האוצר למפעלי ים המלח ואסדר שזה יוכרע בשיתות מסדרון בין הטייקונים לאוצר, כי האוצר לא מבין בנושאים סביבתיים. חייבים להתייחס לים המלח בראייה כוללת, 30%-40% מהתייבשות האגן הצפוני נגרמים על ידי השאיבה של מפעלי ים המלח והדבר יוצר נזק לים וכולענים".

מנכ"ל עמותת אדם טבע ודין (אט"ד), עמית ברכה, אמר כי "ריח של שקשוקה עולה מהמגעים בין האוצר לכליל בעניין ים המלח". לדבריו, "ביומיים האחרונים אנו עדים לתופעה מסוכנת של ניסיון לכאורה להונות את הציבור באמצעות מראית עין של הגנה על ים המלח ועל האינטרס הציבורי. מדובר בזריית מלח בעיני הציבור, שהרי

בפועל מקודמים רק הסכמים והצעות חוק שממשיכים לאפשר למפעלים ליהנות משיעור תמלוגים אפסי עבור ניצול ים המלח לצורכיהם התעשייתיים".

לדבריו, "התמלוגים המדוברים בהסכם אינם ויתור מבחינת כיל אלא מהלך

שהמדינה יכולה לנקוט בו מבחינה משפטית מתוקף הסכמים קודמים".

ח"כ משה מטלון, שזים את הצעות החוק, התעקש אתמול שלא לרחות את הדיון בהן. לטענתו, כבר יותר משנה נשמעים דיבורים על הסיום הקרוב של המשא ומתן אך המדינה טרם הגיעה להסכם עם כיל. לדבריו, אם לא היה מגיש את הצעת החוק - הנושא היה ממשיך להתמסס.

הצעות החוק של מטלון עברו באחרונה את אישור ועדת שרים לחקיקה. לפי ההצעה הראשונה, המדינה תממן 10% מעלות קציר המלח ולא פחות מ-150 מיליון שקל, וחברת מפעלי ים המלח תממן 90% מהעלות. ההצעה השנייה, שנוגעת לגובה התמלוגים, קובעת כי מפעלי ים המלח יעבירו לטובת הקרן תמלוגים בגובה של בשיעור 5% מהייצור והמכירה העודפים - כלומר מעבר ל-3 מיליון הטונות הראשונות מהאשלג שמייצר המפעל ומוכר כל שנה, והאוצר יעביר לקרן לפחות 150 מיליון שקל כל שנה עד 2016.

כתפתח הישיבה הבהיר יו"ד הוועדה, ח"כ כרמל שאמה הכהן (ליכוד) כי "אין הברל בין משאבי הגז בים התיכון למשאבי הטבע בים המלח. חלקה של המדינה במשאבים צריך להיות זהה, בהתאמות הנדרשות".

מימין: דב חנין, חאמד עאמר ומשה מטלון, אתמול בוועדת הכלכלה
תצלום: מיכל פתאל